

Leges Bibliothecae in aetio
affigendas

1770. Janus.

Mappe 262

1. Bibliotheca mea, licet sit proprium Collegio meo ~~hujus~~ Urbis Francofurtensis braem ~~est~~, patet uti ~~liber~~ utilitati communi,
2. Hoc tamen modo, ut inspectio et lectio fiat intra ~~hanc~~ Aedem fundationis meae in conclave bibliothecae contiguae vel bibliothecario vel alio meo ex Collegio, illi subdito, p^{ro}ferat, id quod et de Mercurio ipse valet.
3. Sicut, quibus hoc permittitur, p^{ro}ferat, quantum datur id esse, bonum et honestum, quibus non obstat justus metus furti, proli, aut emporationis librorum, in quo quae deli^{ti} gerant, excludentur in p^{ro}ferem. Nec abierit peculiaribus libris notare nomina et officia eorum, cum die qua ipse adeant libris, ~~libris~~ facta copia, adjecto p^{ro}ferenti vel p^{ro}ferentium ex Collegio meo nomine, libri item titulum, quem elegerant. Eodem die, ne quod detrimenti Bibliotheca capiat, non multo, in p^{ro}ferenti igitur simul in Bibliothecam adhibentur.
4. Lectione aut inspectio peracta representor seu loco libri in momento, facta prius perquisitione p^{ro}ferentem circumferam et ubi quarem libri per seam p^{ro}ferentem, ut constat nihil integritati subtractum fuisse.
5. Fiat quater in id normam Catalogi seu Inventarii per Dr. putator ex Collegio meo sedula observatio, ut numerus librorum p^{ro}ferentis saluus.
6. Ed. hinc librorum diversis p^{ro}ferentis, quia saepe contigit in repetita in p^{ro}ferenti vel studio vel negligentia omissa fuisse quos retinuisse intererat.

7. quia in genere ad beatitudinem
 viderem paucis opus est
 ad male viderem multum,
 sequantur, nemo, mei,
 naturam ad id verum bonum
 lucem ad veritatem et
 beatitudinem in theologia et
 natura, Deum n. ut philosophi
 ajunt naturam naturam,
 natura vero creatura est.
 Intellectus ^{lex} et via ad verum
 et bonum, inter quos recte
 sunt, abscondit ^{us} qui
 in alio libro et opus
 hinc videntur et in
 unum, a simplicitate ab
 ratione, et nil deus, nil
 proprium habentes. Si quis ita
 libri viderem, ut nullo
 libro amplius egerent, et
 ipse liber fierent, recte
 catam hinc viderem, Qui dicit
 artem, quos in futurum vita
 contemnerent et magis magis
 que proficienda, ab eis qui
 viam inveniunt et omnes
 ad eam Deum, certam
 fidem omni et beatitudinem
 hinc viderem, cui soli servire
 libertas est sola utque una,
 quam ut possideamus, quam ut
 fruamur nati sumus. Nunc
 si inter sunt oportet homines
 si viderem sua et autem Deum,
 fuerunt et aliter se viderem
 sequi ^{seus} etque plus illi, quos
 tenent non et viderem obe.
 deus in viderem. Tardem enim, ut paucis rem omnes complectar,
 si recte viderem sed magis operam, ^{+ ex veritate ad fidem}
 viderem est ^{ex umbra ad rem,} ^{corde ad nudum,} ab extensio ad certam
 ex multitudine ad unam verum ^{ex casibus ad cor,} ^{+ ca,}
 viderem ex libro ad ^{spem} sapientiam ^{ipsum,}
 ex carne ad spiritum, ex creatura
 ad Deum, omnem rem termino
 in tranquillitate pace et luce
 beatissima, capis perfectum non
 est. Ex hoc uno et solo
 nascentur viderem dicit, qui semper deo
 avo profecto infinitam retinent
 in se simplicitatem.

8. Libri emendi itaque cum ju-
dicio selectantur, ut veni doctor
doctorum deest, qui in vitam
peracta deus, cardinalis in
suis praebis, p[ro]p[ri]e, veni
doctorum opera, rara et utilis
ad praesens morisque emenda-
dos faciant a v[er]is op[er]e
reformatis, utique v[er]um
emendat; cupis praesens
vel ad h[oc] praesens non est.

-leges-Bibliothecae in atrio/affigendae.

- 1) Bibliotheca mea, licet sit proprium Collegii medici/urbis Francofurtanae bonum, patebit utilitati communi. |
- 2) Hoc tamen modo, ut inspectio/et lectio fiat intra/Aedes fundationis meae in/conclavi bibliothecae contiguo/vel bibliothecario vel alio medico/ex Collegio, illi substituto, praesentibus, ^{id} idquod et de Medicis ipsis/ valet. |
- 3) Sint, quibus hoc permittitur, personae, quantum datur id nosse, bonae et honestae, quibus non/obstat justus metus furti, spolii, aut conspurcationis librorum, in quo quae delinquerint, excludantur in posterum. Nec abs re erit, peculiari libro notare nomina et officia/eorum, cum die qua ipsis adeundi bibliothecam facta est copia, adjuncto praesentis/vel praesentium ex Collegio medico nomine, libri item titulum, quem elegerant. Eodem fine, ne quid detrimenti/Bibliotheca capiat, non multi, inprimis ignoti simul in Bibliothecam admittantur. |
- 4) Lectione aut inspectione peracta/reponantur suo loco libri in momento, facta prius perquisitione figurarum aenearum et reliquarum libri partium praecipuarum, ut constet, nihil integritati subtractum ~~esse~~ fuisse. |
- 5) Fiat quotannis ad normam/Catalogi seu Inventarii per Deputatos ex Collegio medico sedula/observatio, ut numerus librorum/ ~~per-~~ maneat salvus. |
- 6) Editiones librorum diversae servantur, quia saepe contingit in repetita impressione vel studio vel negligentia omissa/ fuisse, quae retinuisse intererat. |
- 7) Quia in genere ad bene beateque vivendum paucis opus est, ad male vivendum multis, sequantur, moneo, mei, naturam unicum verum bonum ducem ad veritatem et bonitatem in theologia et natura. Deus enim ut scholae ajunt, natura naturans, naturata vero creatura est. Intus est lux, lex, et via ad verum et bonum, intus quaere thesaurum, absconditum iis, qui per multos libros et opiniones hominum vagantur et irretiuntur, a simplicitate aberrantes, et nil divini, nil proprii habentes. Sicque ita libris utendum, ut nullo

De Bibliothecis in studiis medicis

- 1) Bibliotheca mea, fuit ad propriam Collegii medici urbis Franco-
furtensis bonam, patet uti debet communi.
- 2) Hoc tamen modo, ut inspectio fiat inter alias fundatio-
nis meae in conciliis bibliothecarum contiguit vel bibliothecario
vel alio medico ex collegio, illi subditus, presentibus,
idque et de medicis ipse videt.
- 3) Sicut, quibus hoc permittitur, personae, quantum datur id posse,
bonae et honestae, quibus non oporset, iustus metus fuit, apud
aut consuetudinis librorum, in quo quae deliquerint, excludan-
tur in posterum. Nec ab ea re erit, peculiariter libro notato nomine
et officio eorum, cum die quae ab illis bibliothecam facta
est copia, adjuncto presentibus vel presentibus ex collegio
medico nomine, libri ista titulum, quem elegerint. Eodem line,
ne quis detrimentum Bibliothecae capiat, non mitti, imprimis
ignoti sicut in Bibliothecam admittantur.
- 4) Factione aut inspectione perita respondentur suo loco libri in
momento, factis prius consuetudine librorum generum et reli-
quorum libri partium praecipuum, ut constat, nihil infestum
subtractum exim fuisse.
- 5) Fiat profectus ad normam Catalogi seu Inventarii per Bibliothecam
ex Collegio medico seculi observatio, ut numerus librorum per-
maneat saluus.
- 6) Additiones librorum diversae veniant, quae saepe contingit in
repetita impressione vel studio vel negligentia omisse fuisse,
quae retinuisse intererat.
- 7) Quis in genere ad bene conditum vivendum paratus opus est, ad
male vivendum multum, expensarum, morosum, naturam naturam verum
bonum quomodo ab veritate et honestate in theologia et natura.
Deus enim ut scilicet agant, naturae naturae, naturae vero creaturae
est. Naturae est lux, et via ad verum et bonum, intra quare
theorum, apud istos librorum, per multos libros et opiniones
hominum vagantur et irridentur, a simplicitate aberrantes, et nil
divini, nil proprii habentes. Sicut in libris utendum, ut nullo

Leges Bibliothecae in atrio
affigendae.

1770 Junio.

1. Bibliotheca mea, licet sit proprium Collegii medici urbis Francofurtanae bonum, patebit utilitati communi.
2. Hoc tamen modo, ut inspectio et lectio fiat intra Aedes foundationis meae in conclavi bibliothecae contiguo vel bibliothecario vel alio medico ex Collegio, illi substituto, praesentibus, id quod et de Medicis ipsis valet.
3. Sint, quibus hoc permittitur, personae, quantum datur id nosse, bonae et honestae, quibus non obstat justus metus furti, spolii, aut conspurcationis librorum, in quo quae deliquerint, excludantur in posterum. Nec abs re erit, peculiari libro notare nomina et officia eorum, cum die qua ipsis adeundi bibliothecam facta est copia, adjuncto praesentis vel praesentium ex Collegio medico nomine, libri item titulum, quem elegerant. Eodem fine, ne quid detrimenti Bibliotheca capiat, non multi, imprimis ignoti simul in Bibliothecam admittentur.
4. Lectione aut inspectione peracta reponantur suo loco libri in momento, facta prius perquisitione figurarum senearum et reliquarum libri partium praecipuarum, ut constet, nihil integritati subtractum fuisse.
5. Fiat quotannis ad normam Catalogi seu Inventarii per Deputatos ex Collegio medico sedula observatio, ut numerus librorum permaneat salvus.
6. Editiones librorum diversae serventur, quia saepe contingit in repetita impressione vel studio vel negligentia omisa fuisse quae retinuisse intererat.

7
Juni 1770

Bibliotheksordnung, im Saal anzuheften.

- 1.) Meine Bibliothek soll, obwohl sie Eigentum des Medizinischen Kollegiums der Stadt Frankfurt ist, allgemeiner Benutzung offenstehen.
- 2.) Jedoch in der Weise, dass die Bücher innerhalb des Hauses meiner Stiftung in einem neben der Bibliothek gelegenen Raum eingesehen und gelesen werden sollen, und zwar in Gegenwart des Bibliothekars oder - als dessen Vertreter - eines anderen Arztes aus dem Kollegium. Diese Regelung gilt auch für die Ärzte selbst.
- 3.) Diejenigen, denen die Benutzung gestattet wird, sollen, soweit sich dies feststellen lässt, zuverlässige und ehrbare Leute sein, die nicht im begründeten Verdacht stehen, sie könnten Bücher stehlen, plündern oder verunreinigen. Wer sich in dieser Hinsicht etwas zuschulden kommen lässt, soll für die Zukunft ausgeschlossen werden. Auch wird es vorteilhaft sein, in einem besonderen Buche Namen und Beruf der Besucher zu notieren, zugleich mit dem Tage, an dem ihnen die Bibliotheksbenutzung erlaubt worden ist, sowie dem Namen des bzw. der anwesenden Ärzte aus dem Kollegium, ebenso den Titel des gewünschten Buches. Zu demselben Zweck, die Bibliothek keinen Schaden nehmen zu lassen, sollen nicht viele Besucher, zumal unbekannte, zugleich Zutritt zur Bibliothek haben.
- 4.) Nach der Benutzung sind die Bücher sogleich an ihren Platz zurückzustellen, nachdem zuvor Kupferstiche und sonstige wertvolle Teile des Buches überprüft worden sind, damit feststeht, dass nichts entwendet worden ist.
- 5.) Jährlich soll unter Zugrundelegung des Katalogs oder Inventars eine sorgfältige Revision durch Deputierte des Medizinischen Kollegiums stattfinden, damit die Zahl der Bücher unangetastet bleibt.
- 6.) Verschiedene Auflagen von Büchern sollen aufbewahrt werden, weil es oft bei Neudrucken passiert, dass durch Übereifer oder Nachlässigkeit Wichtiges ausgelassen worden ist.

9

Leges Bibliothecae in atrio afigendo.

- 1: Bibliotheca mea, licet sit proprium Collegii medici ur-
bis Francofurtanae bonum, patebit utilitati communi.
- 2: Hoc tamen modo, ut ^{inspectio} instructio et lectio fiat intra Aedes
fundationis meae in conclavi Bibliothecae contiguo, vel
Bibliothecario vel alio ^m Medico ex Collegio, ^{ubi} ubi substi-
tuto, presentibus, id quod et de Medicis ipsis valet.
- 3: Sint, quibus hoc permittitur, persona, quantum datur
id nosse, bona et honesta, quibus non obstat justus
metus furti, spoli, aut ^{contaminacionis?} contusionis librorum, in quo
quae deliquerint, excludantur in posterum. Nec
abs re erit, peculiari libro notare nomina et officia
eorum, cum die, qua ipsis ad eandem Bibliothecam facta
est copia, adjunctis presentis vel presentium ex colle-
gio medico nomine, libri item titulum, quem degerant.
Eodem sine, ne quid detrimenti Bibliotheca capiat, non
multi, imprimis ignoti, simul in Bibliothecam admitta-
ntur.
- 4: Lectione aut inspectione peracta reponantur suo loco li-
bri, in momento, facta prius perquisitione figurarum
Aenearum et reliquarum libri partium ^{praecipuarum} ^{principalem}, ut
constet, nihil integritati subtractum fuisse.
- 5: Fiat quotannis ad normam Catalogi seu Inventarii per
Deputatos ^{III} ex Collegio medico sedula observatio, ut
numerus librorum permaneat saluus.
- 6: Editiones librorum diversae serventur, quia saepe con-
tingit in repetita impressione vel studio vel negli-
gentia omisso fuisse, quae retinuisse intererat.
- 7: Quia in genere ad bene beateque vivendum paucis
opus est, ad male vivendum multis, sequantur, moneo,
mei, naturam unicam verum bonum ducem ad veritatem

et bonitatem in theologia et natura. Deus enim ut
schola ajunt, natura naturans, naturata vero crea-
tura est. Intus est lux, lex, et via ad verum et bonum,
intus quare ~~est~~ ~~est~~ ~~est~~ thesaurum, absconditum iis, qui per
multos libros et opiniones hominum vagantur et irretiun-
tur, a simplicitate aberrantes, et nil divini, nil proprii
habentes. Sicque ita libris utendum, ut nullo libro am-
plius egeant, et ipsi libri ^{et} fiant, nacti sapientiam
hoc in orbe, Dei dono, coelestem, quae in futura vita
continuanda et magis magisque perficienda, ab iis, qui
viam invenire ex omnibus ad unum Deum, Centrum
felicitatis omnis et beatitudinis, cui soli servare li-
bertas est sola atque una, quam ut possideamus, qua
ut fruamur, nati sumus. Mente divites sicut o-
portet homines, si originem suam et Autorem Deum
spectent, et altiorem sapientiam sequar ^{ant} ^{secus} ~~secus~~ atque
solent illi, quos terrenorum ^{curis} ~~curis~~ ^{et} ventris obedientia
vincit. Tandem enim, ut paucis rem omnem com-
plectar, si recte studiis dedimus operam, venien-
dum est ex vanitate ad soliditatem, ex umbra ad rem, ^{et} ^{ex} ^{curis} ^{ad} ^{cor}
et cortice ad nucleum, ab esotericis ad ~~++++~~ ^{ex} ^{mul-}
titudine ad unum verum bonum, ex libris ad sapien-
tiam ipsam, ex carne ad spiritum, ex Creatura ad Deum,
omnium rerum terminum, in tranquillitate pacis et
luce beatissima, cujus perfectionum non est finis.
Ex hoc uno et solo nascuntur verè docti, qui sempiterno aeo perpetuo infinitam retinent in se
soliditatem.

Libri

acroamatica.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

11

-leges-Bibliothecae in atrio affigendae.

- 1) Bibliotheca mea, licet sit proprium Collegii medici urbis Francofurtanae bonum, patebit utilitati communi.
- 2) Hoc tamen modo, ut inspectio et lectio fiat intra Aedes fundationis meae in conclavi bibliothecae contiguo vel bibliothecario vel alio medico ex collegio, illi substituto, praesentibus, id quod et de Medicis ipsis valet.
- 3) Sint, quibus hoc permittitur, personae, quantum datur id nosse, bonae et honestae, quibus non obstat justus metus furti, spolii, aut conspurcationis librorum, in quo quae delinquerint, excludantur in posterum. Nec abs re erit, peculiari libro notare nomina et officia eorum, cum die qua ipsis adeundi bibliothecam facta est copia, adjuncto praesentis vel praesentium ex collegio medico nomine, libri item titulum, quem elegerant. Eodem fine, ne quid detrimenti Bibliotheca capiat, non multi, inprimis ignoti simul in Bibliothecam admittantur.
- 4) Lectione aut inspectione peracta reponantur suo loco libri in momento, facta prius perquisitione figurarum aenearum et reliquarum libri partium praecipuarum, ut constet, nihil integritati subtractum ~~esse~~ fuisse.
- 5) Fiat quotannis ad normam Catalogi seu Inventarii per Deputatos ex Collegio medico sedula observatio, ut numerus librorum permaneat salvus.
- 6) Editiones librorum diversae servantur, quia saepe contingit in repetita impressione vel studio vel negligentia omissa fuisse, quae retinuisse intererat.
- 7) Quia in genere ad bene beateque vivendum paucis opus est, ad male vivendum multis, sequantur, moneo, mei, naturam unicum verum bonum ducem ad veritatem et bonitatem in theologia et natura. Deus enim ut scholae ajunt, natura naturans, naturata vero creatura est. Intus est lux, lex, et via ad verum et bonum, intus quaere thesaurum, absconditum iis, qui per multos libros et opiniones hominum vagantur et irretiuntur, a simplicitate aberrantes, et nil divini, nil proprii habentes. Sicque ita libris utendum, ut nullo

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs. The text is extremely faded and difficult to read, but appears to be a formal letter or document. Some words like "Herrn" and "Guten Tag" are faintly visible.

libro amplius egeant, et ipsi liberant, nacti sapientiam hoc in orbe, Dei dono coelestem, quae in futura vita continuanda et magis magisque perficienda, ab iis, qui viam invenerunt ex omnibus ad unum Deum, centrum felicitatis omnis et beatitudinis, cui servire libertas est sola atque una, quam ut possideamus, qua ut fruamur nati summus. *el*

Mente divites sint oportet homines, si originem suam et Autorem Deum spectent et altiorem sapientiam sequant, secus atque solent illi, quos terrenorum cura et ventris obedientia vinxit. Tandem enim, ut paucis rem omnem complectar, si recte studiis dedimus operam, veniendum est ex vanitate ad soliditatem, ex umbra ad rem, ex cortice ad nucleum, ab exotericis ad acroamaticas ex cerebro ad cor, ex multitudine ad unum verum bonum, ex libris ad sapientiam ipsam, ex carne ad spiritum, ex creatura ad Deum, omnium rerum terminum, in tranquillitate pace et luce beatissima, cujus perfectionum non est finis. *ll*

Ex hoc uno et solo nascuntur vere docti, qui sempiterno aetate perpetuo infinitam retinent in se soliditatem.

- 8) Libri emendi itaque cum iudicio seligantur, ut vere doctos doctores decet, qui nimirum servatu digni, cardinales in suis scientiis, solidi, vere doctorum opera, ^{rara et} ~~rara~~ utilia, ad scientias moresque emendandos facientes, a vulgi opinione semoti, utraque coetum eminentes, cujus iudicio stare vel cadere sapientis non est.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

libro amplius egent, et ipsi libellant, nacti sapientiam hoc in
 orbe, Dei dono coelestem, quae in futuris vita continuanda et magna
 magisque perlicenda, ab his, qui vitam invenerunt ex omnibus ad
 unum Deum, centrum felicitatis omnis et beatitudinis, cui servare
 libertas est sola aeterna una, quam ut possideamus, que ut fruamur,
 nati sumus. Mente divites sint oportet homines, et ordinem suum
 et Auctorem Deum spectent et altiorum sapientiam sequantur, secus
 atque solent illi, quos terrenorum curae et ventris obedientia
 vincit. Tandem enim, ut paucis rem omnem complectar, si recte
 studiis aequis operam, venturam aetate ex veritate ad soliditatem,
 ex veritate ad rem, ex cortice ad nucleum, ab exterioribus ad interiora,
 ex cerebro ad cor, ex multitudine ad unum verum Deum, ex libris ad
 sapientiam ipsam, ex carne ad spiritum, ex creatura ad Deum, omnium
 rerum terminum, in tranquillitate pace et luce beatissimam, cuius
 perfectionum non est finis. Ex hoc uno et solo nascuntur vere
 docti, qui sapienter bene persequo infinitam retinent in se solidi-
 tatem.

(5) Libri emendi itaque cum iudicio eligantur, ut vere doctos doctores
 doceat, qui nimirum servatu digni, cardinales in aetate scientiis,
 solidi, vere doctorem opera, nactus utilis, ad scientiam moralesque
 emendandos facientes, a vulgi opinione remoti, nistatque coelum emi-
 nentes, cuius iudicio stare vel cadere sapientia non est.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK JOHANN CHRISTIAN SENCKENBERG
 FRANKFURT AM MAIN

A des

